

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 3. Tria principaliter in iudicio sunt attentenda : quæ Christus in Euangelio notat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

tangit; vt nec meipsum velim exceptum: eo quod & meae expediat saluti. *Omnes pariter audiamus.* Quid nobis gestis proferre, o praedicator celeberrime, quod sic captes plebis attentionem? quid ita nobis conueniens, vt omnes nos ita praeruenias illud vt audiamus? *Deum time, & mandata eius obserua, hoc est enim omnis homo, & cuncta quae sunt, adduces Deus in iudicium pro omni errato, sine bonum sine malum illud sit.* Tangit omnes aequaliter haec admonitio. In caeteris interest discrimen; quod enim diuiti praedicatur, pauperem non tangit: nec id quod Ecclesiasticis, ad saeculares pertinet; quod prodest infirmis non conuenit sanis. Illud verò, omnibus aequaliter conuenit; omnes enim manifestari oportet ante iudicis tribunal, quinimo & nos ipsi, qui vobis haec praedicamus; omnium sunt examinanda opera, cunctorum causa iudicanda: diuites & pauperes, Ecclesiastici & saeculares, Domini & subditi, nobiles ac plebei, praedicatores & auditores, omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, & hoc est quod Christus ait: *Congregabuntur ante eum, omnes gentes.* Si hoc ita sit: finem loquendi pariter omnes audiamus: intelligamus concionis Christi compendium, vltima eius verba, quae spectant ad omnes. *Cum venerit filius hominis.*

2. Cor. 5.
10.
Matt. 25.
30.

§. 3. Tria principaliter in iudicio sunt attendenda, quae Christus in Euangelio notat.

12.

Verum fateor, infinita de finali iudicio esse ponderanda, quorum vel minimum sufficiat, ad nostras reprimendum vanitates, dissolutiones, ac lasciuias retinendum: atramentum tria particulariter expendit D. Chrysostr. quae caeteris praecellunt, ac singulari quodam loquendi modo describit & nobis proponit Christus Saluator: haec sunt Majestas, auctoritas, ac potestates suprema, quae iudex & arbiter toti mundo apparebit; districtissima omnium causarum exactio; & diligentissima omnium rationum inquisitio; sententia vltima, ac diffinitiva, sine appellatione, quae prompte ac scilicet executioni mandabitur, *In sternum.* Quamdiu Deus, Primus: Deus est. Ad hoc sunt haec horrenda, & terribilia iudicis, vt sit impossibile homini mortali haec maiestas, considerare attentius, nec tamen in stuporem capi attonitum: licet mortalium sit robustissimus, licet, addo quid amplius, in se coniunctas habeat vires omnium ducum, quos fama

L. vii. de operari.
Injs

I.
Primus: Deus est.

fert, celeberrimos, ipsorum leonum, & si placeat, omnium creaturarum. Ob quam causam S. Scriptura teste D. Chrysostr. eodem loco, dum saepe numero nobis obicit iudicis aduentum, eiusque iudicium, ait: caeli a facie eius desluent & consumentur, montes annihilabuntur, rupes & petrae dissoluentur vt leuis vapor, mare exsiccabitur. Ita nobis describit illum Propheta Michaeas: *Audite populi, & ecce Dominus egreditur de loco suo, & descendet & consumentur montes subus eius, & valles scindentur, sicut cera a facie ignis, &c.* Et Nahum Propheta: *Emu. Nab. 1.2. lator Deus, & uersans Dominus: uersans Dominus, & habens furorom: uersans in hostes suos, & irascens ipso inimicis suis &c.* Dominus in tempestate, & turbine &c. *Lucy: panis mare, & exsiccans illud: infirmatus est Basan & Carmelus, &c.* Montes commotis: *unt ab eo, & colles de solati sunt, & contremuit terra a facie eius.* Audi Prophetam Isaiam. *Accelitate gentes & audite, &c.* Indignatio Domini super omnes gentes, &c. Et *roboret omnis militia caelorum, &c.* & omnia militia eorum defluat, sicut defluit silium de vinea, & de ficu, &c. si in ipsis rupibus, vt res, obduratis, nulla vis inest tanta, qua in ipsius iudicis quaeant subsistere praesentia, si caeli caelorum ex natura incorruptibiles, si stella vt cera liquefacti, qui fieri poterit, vt homo corruptionis obiectum possit consistere, quin millies moriatur, si mori possit millies.

Ad rem valde congrue ponderat D. Chrysostr. Prophetae Malachiae verba: *Ecce venit, &c.* Et quis poterat cogitare diem aduentus eius: *Aus quib Malach. stabit ad videndum eum?* Nota, *Quis stabit, li. 2. David, cuius virtutum comparatione, leonum vires erant vt agriculorum, & eorum ossa, vt cuniculorum, vnius tantum modo Angeli conuultu, qui euaginatam manu vibrabat gladium, pedibus non sperneret subsistere, in veus eius sanguis ita congelarit & nimio frigore constringeretur, vt postmodum nec pelibus, nec ignibus, nec fomentis poterit recalescere.* *Quis stabit ad videndum eum?* Si Propheta Daniel conspecto Gabrielis Archangeli vultu instar solis fulgentissimi, qui tamen cum venit solaturus, de seipso fateatur: *Non remansi in Dan. me fortitudo, sed & species mea immutata est in me & emarsui; nec habui quidquam virtutum, (de quibus infra) Quis stabit ad videndum eum: Hoc credunt aliqui, iudicare voluisse nocissimis his verbis Apostolum. Status eius est hominibus semel mori, post hoc autem iudicium. Hoc statuit Dei sapientia, vt peris cuncti morerentur, & possit.*

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.

II. & postmodum iudicium indiceretur. An non potuit disponere, vt iudicium omnium hominum mortem præueniret, in quo peccatores morte corporis ac animæ puniret æterna, & in iustis finem acciperent carnis infirmitates? Sic expeditabat, vt primum omnes morerentur. *Statutum est hominibus.* Fortes, debiles, pusilli, ac magni, sani ac infirmi, animosi & meticulosi, omnes vitam hanc mortalem deponerent: quia nullus in hac caduca vita, viribus præualeret vt se in iudicio susteret, qui non prius defecisset, mortuus esset ac penitus consumptus; Proinde conueniebat, vt prius fragilis hæc nostra vita deficeret, quæ potest deficere, & in vitam resurgentem immortalem quam nec ipse gehennalis potest ignis consumere, aut in nihilum reducere, vt in illa possimus aditare iudicio, & consistere coram tanti iudicis maiestate, dare rationem eorum, quæ quisque egerit, audire tremendam illam sententiam: *Ite maledicti in ignem æternum.* Satis congruè huic doctrinæ exemplum legimus in Speculo Exemplorum distinct. 9 § 93 de quodam Religioso, cuius defunctus erat intimus amicus, de cuius animæ statu certum quid scire præoptabat. Apparet defunctus, illum Religiosus interrogat, quid rerum post mortem ageretur: respondit defunctus altissima ac tremenda voce, ter idem repetens: *Nemo credit, nemo credit, nemo credit* q. d. vt ipse declarauit: Tria sunt maxime formidanda, & itupenda, quæ nullus hominum in hac vita mortali ferre valeat, nec ipse iustus, qualia sint, sibi ad fidem persuadere, quàm strictus, seuerus & horrendus sit iudex: quàm exactè rationem exigat, vt nec minimæ cogitationis atomum omitat: & quam intolerabiles, excruciantes, & obtupendæ sint pœnæ, ad quas damnat peccatores. Obrigit Religiosus ille, & tu quoque emarcesceres, si hoc tibi contingeret, & ni fallor, illud hinc sequeretur, quod ab Abraham iusto requirebat diues Epulo, quod si talis tibi defunctus appareret, illudque prædicaret, indubiè strictam & veram ageres penitentiam. Arramen non iudicauit Abraham hoc esse necessarium, quod sufficeret, illis hoc per Prophetas & Prædicatores intimari. Et multo minus nobis hoc necessarium: cum nec illi soli, verum & ipse Christus verus Deus, qui venurus est iudex, ille ipse nobis hoc prædicet, & quæ futura sunt prædicat, tam distinctè tria illa, debitis circumstantiis explicat, tanto verborum pondere exaggerat, tam clarè sine parabolis, inuolueris, ac metaphoris: vt si apertas erigas ea aures, hæc sola ad

tui salutem sufficiant sempiternam. Eia igitur inspiciamus.

§. 4. Cum venerit. Primum, iudicis attenda maiestatem: etenim nulla erunt vires, quæ coram illa possint subsistere.

Primum, quod nobis Christus exponit maiestas est, autoritas ac præcellentia iudicis.

Cum venerit filius hominis in maiestate sua. Ex omnes Angeli eius cum eo. tunc sedebit super sedem maiestatis sue. Solent terreni Principes cum adducere apparatus, qui ei, quod præ manibus habent, conueniat. Ad venationem vellem in diuinitate leuioris materiæ: ad prælium armaturam, thoracem ferreum, galeam æream, pectorale æuenn, ad nuptias elegantem habitum; vt circumeant ciuitatem incogniti, pallium commune ac vulgare. Multo melius nouit hoc Deus: Voluit in mundum venire sed incognitus, vt nos laboribus, pœnis, doloribus, ieiuniis, vigiliis, flagris, spinis, clauis, eruce, &c. redimeret, habitum assumpsit ad hoc, vt ipse per os Davidis declarat: *Corpus apstasi mihi*, ita citat eum D. Paul. corpus mortale, passibile, doloribus subiectum, & ita ad hæc dispositum, vt domus propria & canalis eorum fuisse videatur. Ob hoc vocat eum Isaias, *virum dolorum*. Sicut enim cisteria locus est recipiendis aquis aptus, quo omnes magno confluunt impetu: ita licet nobis Christum considerate, velut profundum puteum tormentorum, dolorum, vulnerum, quo hæc omnia confluxerunt, vbi conqueuerunt: hæc eius intentio vt ipse omnium solus solueret pœnas peccatorum: ad hoc autem habitum induit peccatoris. *In similitudinem carnis peccati.* Quem adeo ad viuum expressit, vt cum cruci esset affixus, illi ipsi, qui eum intimè nouerant eum viderentur ignorare, eò modo, quo dixit Isai. *Non est species ei, neque decor. Ecce desiderauimus eum: despectum & nouissimum virorum vnde nec reputauimus eum.* Qui tam genuinè sciuit assumere figuram à se tam alienam, & qui tam appositè ad id præparauit, quod erat ei tam peregrinum, & à sua natura tam distans: quàm graphicè propriam poterit representare figuram, & quem non induet habitum adeo conuenientem, vt perficiat, quod ei tam est proprium: quæ Maiestate, qua gloria quo splendore prodibit: Cum venerit filius hominis in maiestate sua.

I. Maiestas iudicis explicatur similitudine.

Hebr. 70. Ps. 139.

Isa. 53.

Rom. 8. 3.

Isa. 53. 2.

Quando in nostra venit humilitate & vilitate, tum appositè se illa vestiuit, licet ille tam et

alienu

143

III. Exem. plur.